

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2484
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Zunanja politika

Bled v središču mednarodne pažnje

V znamenju konference Male antante - Včeraj je prispel min. predsednik dr. Stojadinović, za jutri se pričakuje prihod dr. Beneša in Titulesca - Tudi češkoslovaški in romunski novinarji so že prišli

BLED, 28. avgusta. Ob 11.20 uri je včeraj dospel na postajo Lesce ministrski predsednik in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović v spremstvu našega madriškega poslanika g. Pelivanovića, šefa Centralnega presbiroja g. Lukovića in v spremstvu načelnika zunanjega ministra g. Protića. Na postaji v Lescah so

ga pričakovali in pozdravili med drugimi naš pariški poslanik g. dr. Božidar Purić, šef protokola g. Ika Novaković in g. dr. Ivan Subotić. Ministrski predsednik se je takoj po prihodu podal v hotel »Belvedere«, kjer so bili za njega rezervirani apartmani.

BLED, 28. avgusta. Šef rumunskega

Presbiroja g. Dragu je potoval včeraj v Bad-Gastein, da poroča ministru Titulescu, ki bo dospel danes ali jutri na Bled.

BLED, 28. avgusta. Sinoči so prispeli na Bled rumunski in češkoslovaški časnikarji. Že dosedaj je zbranih na Bledu nad 40 tujih in naših časnikarjev.

Glavni predmet razprave: podunavski pakt

BLED, 28. avgusta. Jutri ob 10. prične tukaj konferenca zunanjih ministrov Male antante. Glavni predmet razprave bo podunavski pakt. Ob začetku letošnjega leta sta Laval in Mussolini proglasila ta pakt kot os vse kontinentalne politike. Italija je radi svojega angažmana v Vzhodni Afriki zainteresirana na tem, da se to vprašanje čimprej reši, da se lahko Italija popolnoma posveti vzhodno afriškemu problemu. Glede tega pakta so mišljenja deljena. Težkoče so nastopile v poslednjem času posebno radi tega, ker ni Madjarska pripravljena, da jamči za avstrijsko neodvisnost. Svetovno diplomacijo zanima tudi prihod Ruždi Arasa, ki deluje na tem, da se podunavski pakt združi s sredozemskim paktom. Pogoj za sodelovanje od strani Jugoslavije pri tem paktu bi bila predhodna ureditev odnošajev do Italije.

Tudi Ruždi Aras pride

BLED, 28. avgusta AA. Turški zunanji minister Teufik Ruždi Aras prispe v soboto 31. t. m. na Bled. Tu se sestane z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom dr. Milanom Stojadinovićem. Z Bleda odpotuje dalje v Ženevo.

Spremembe v naši diplomaciji

BLED, 28. avgusta. p. V imenu Nj. Vel. kralja sta bila z ukazom kraljevih namestnikov na predlog zunanjega ministra imenovana za izrednega poslanika v Varšavi dr. Vrvislav Grisogono, naš opolnomočeni minister v Pragi, za poslanika v Pragi pa Vasa Protić, načelnik obšega oddelka zunanjega ministra.

Podaljšanje uredbe o zaščiti kmetov

BEOGRAD, 28. avgusta. Na sinočnji seji je ministrski svet sklenil podaljšati sedanjo uredbo o zaščiti kmetov do 1. oktobra. Nova uredba se glasi:

»Na podlagi čl. 64. finančnega zakona za leto 1934.-35. in § 7. zakona o proračunskih dvanajstih za leto 1935.-36. je ministrski svet na predlog kmetijskega, trgovskega in pravosodnega ministra izdal uredbo o spremembi uredbe KM št. 34 z dne 2. februarja 1935 o spremembi in dopolnitvah uredbe o zaščiti kmetov z dne 3. avgusta 1934.

Čl. 1. Rok vplačila obresti, določen v členu 1. uredbe KM št. 34 z dne 2. febr. 1935 se odloži od 1. septembra t. l. na 1. oktober t. l., v kolikor že ni bil vplačan.

Čl. 2. Gornja uredba bo stopila v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

Olina v svet

V Grčiji teče kri . . .

Punt kmetov - Ponekod izjemno stanje - Pohod 10.000 oboroženih kmetov - Po vaseh zvonijo zvonovi - Pomemben sestanek s kraljem Jurijem v Londonu - Pred vzpostavitvijo monarhije?

ATENE, 28. avgusta. V mesinskem okraju v Pirosu so nastali hujši nemiri. Tamkajšnji kmetje so priredili demonstrativne obhode in odločno zahtevali zboljšanje cen suhemu grozdju. Hudo ranjenih je bilo več oseb. Podobni nemiri so nastali tudi v Kiparisiji, kjer se je kmalu vpostavil red. Kmetje so izjavili, da bodo mirovali in počakali na sklepe vlade. Zaradi nemirov v mesinskem okraju je bilo proglašeno izjemno stanje. Vkljub temu pa zvonijo po vaseh zvonovi in pozivajo kmete za nadaljnje akcije. V Pirosu so poskušali kmetje zažgati upravno poslopje. Oblasti so bile obveščene, da se pripravi nov pohod 10.000 oboroženih kmetov.

ne, da se pripravila nov pohod 10.000 oboroženih kmetov.

ATENE, 28. avgusta. Bivši grški kralj Jurij je izjavil zastopniku lista »Ellinismos«, da bi se zelo rad povrnil v Grčijo in da je njegova edina želja, da bi živel grški narod, ki mu želi služiti, v popolni slogi. »Ellinikon Mellon« pa objavlja vest, da se bošta sestala v kratkem v Londonu bivši kralj Jurij in grški finančni minister Pezmazoglu, ki bo o razgovorih s kraljem poročal predsedniku grške vlade Vsaldarisu. Politični krogi menijo, da bo najavljeni sestanek velikega pomena in važnosti za nadaljnji razvoj notranje-političnih razmer v Grčiji.

Sokolska seca svojemu kralju

Rojstni dan Nj. Vel. Kralja Petra II.

bo vse jugoslovensko Sokolstvo proslavilo na najboljši svečan način. Očistilo bo svoje duše, dvignilo svoja srca za praznik Njegov in svoj. Vedno je Sokolstvo rado imelo Njega, ki mu je usojeno, da bo nadaljeval veliko delo svojih slavni prednikov. Udanost mu je izkazovala že kot kraljeviču; zvestoba, ljubezen in udanost kot svojemu Starešini in Vodji vseh svojih sokolskih vojsk. Po tragični smrti Velikega Očeta ga je kot kralja goreče vzbudilo obljubilo častno udanost in mu s svojo dušo in telesom priseglo neomajno zvestobo. Svetli plamen vroče ljubezni sokolskih duš iz tistih tragičnih dni, ni ugasnil. Mogočni veletok zveste jugoslovenske krvi iz vseh sokolskih src — zahtevaloča maščevanje za nedolžno prelito kri Aleksandra, zaklinjajoča in prisegajoča neporušljivo zvestobo svojemu novemu kralju Petru II., še ni usahnil in ne bo usahnil. Sokolska telesa, srca in duše so slej ko prej še vedno kraljeva. Z njim rastejo, z njim se veselijo in

žalostijo, z njim radujejo in tugujejo. — Peterček, Tvoji smo bili; Peter, Tvoji smo in Tvoji ostanemo!

Mariborski Sokoli v praznovanju kraljevega rojstnega dne ne smemo ostati zadnji. Sprostimo svoja čustva in dokazimo tudi na zunaj, da smo vojščaki kralja Petra II.

Mariborska sokolska društva Maribor — matica, Maribor I., Maribor II., Maribor III., Studenci in Tezno — bodo kraljev rojstni dan proslavile skupno in združeno, dne 6. sept. ob pol 12. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Sokoli, Sokolice, pripravite se duhovno na ta veliki dan. Pridite v svečanih krojih; tisti pa, ki kroja še nimate, pridite s sokolskim znakom. — Ostale narodne organizacije naprošamo, da gori določeno uro sokolske proslave upoštevajo.

Meddruštveni odbor sokolskih društev v Mariboru.

Hitler sklicuje vojni svet

PARIZ, 28. avgusta. V smislu informacij bo Hitler po končanih velikih manevrih v Kielu sklical veliki vojni svet, ki mu bodo prisostvovali vodilni generali, admirali ter 60 vodilnih mož NSDAP. Obravnaval se bo celotni položaj Nemčije in njena oborožitev ter se bo hkrati zavzelo stališče do abesinskega konflik-

ta, podunavskega pakta ter politike sovjotov.

Diktaterjeva poroka v ječi

KOVNO, 28. avgusta. V državnih zapirah se je poročil bivši litvanski diktator Valdemaras.

„Čuvajte Jugoslavijo!“

Dve - tri k položaju

Ploha besed . . .

se je vtila na shodu opozicije v Kragujevcu. Zopet smo zlezli v ero lepih besed in mikavnih obljub. Spomini se poživljajo na stare čase pred 6. januarjem, ko smo se pričakali, da je bilo veselje. Kako dolgo mislijo razni politiki, kakor n. pr. g. Davidović, da se bo narod zadovoljeval s ploho lepih besed in obljub?...

„Ljubljeni voditelj“

Glasi »Jugoslovenske radikalne zajednice« v Dravski banovini skuša dan na dan dopovedati svojim čitateljem, ki so pripravljene to verjeti, kako »ljubljen je voditelj dr. Korošec«. Ta priljubljenost mora biti zares zelo velika, kar dokazuje posebno zadnja »Delavska pravica«, glasililo krščansko socialnega delavstva, ki piše v uvodniku, da člani Jugoslovenske strokovne zveze odklanjajo vstop v radikalno stranko. Delavstvo, ki je svojčas sledilo klerikalni politiki, hodi zadnja leta popolnoma svoja pota. »Ljubljeni voditelj« pa je že s tem samim dejstvom izgubil dobro tretjino svojih nekdanjih »ljubljenih pristašev«.

Turki, Mohamedanci in „Slovenec“

Tukajšnja »Delavska politika« od 28. tm. piše v svoji letošnji 68. številki med drugim sledeče:

»V novo stranko, Radikalno zajednico, je stopila tudi naša katoliška SLS. Tam so še tudi bivša mohamedanska stranka in pa pravoslavni radikali. Ob tej priliki se sicer ne spominjamo posledic starih časov, ki nosijo spomine še v pritklinah raznih molitev (kuge in Turkov, reši nas o Gospod!), kajti to je interna stvar katoliške cerkve, ki je pa čisto precej elastična, da bo tudi take pritkline iz političnih ozirov lahko odstranila; ali za trajno ali samo začasno, bo seveda stvar njenega političnega preudarka. Spominjamo se novejših dobe, takole 25 let in še manj sem. Takrat je neki naš sodrug, ki je bil brez veroizpovedi, imel sina godnega za šolo. Avstrijska šolska uprava pa je na vsak način zahtevala, da mora imeti neko priznano veroizpoved. »Slovenec« jo je seveda v tem navdušeno podpiral. In naš sodrug je tedaj naznanil šoli, da naj učijo sina mohamedanske veroizpovedi, hanefitskega rita, ki je bila baš v onih časih v Avstriji na novo priznana. Da ste tedaj čitali »Slovenca«, kaj je pisal: »Socialist hoče sina poturčiti, sramota za slovenski narod itd.« In od kdovekoga je bila tudi šolska mladina tako nahujskana v tem oziru, da so na svojega sošolca, sina našega sodruga, vpili iz vseh kotov in vokalov: »Turk, Mohamed« in druge podobne stvari. Stvar je zdaj že davno urejena in našega sodruga sin je ostal kljub avstrijski šolski upravi in »Slovencu« to, kar je bil in k čemur ga je oče vzgojil. Vendar, ko se nam spomin obuja in — si licet parva componere magnis — se nam zdi čudno, da je vse tako tiho z versko in šolsko oblastjo vred zdaj, ko je voditelj slovenskega naroda svoj verni narod speljal v skupno zajednico z enakimi, če že ne celo istimi Turki, ki so bili pred toliko in toliko leti še predmet največjega zasmehovanja in zasramovanja. Kaj bo z vernim narodom, če pojde tako dalje?«

Vreme. Temperatura 16.6. Barometer 731.6, maksimalna temperatura 24.0, minimalna temperatura 12.4, relativna vlaga 84

Domači razgledi

Poglavje o verski strpnosti

Zanimiv razvoj duhovnih stikov med Jugosloveni katoliške in pravoslavne vere - Svetli zgledi srčne kulture v kmetskih množicah

Baš davi, ko so zapele prve lopate pod narodnimi kostanji na Jugoslovenskem trgu ter tik ob prostoru, kjer je do rojstva Jugoslavije stal Tegetthofov spomenik kot simbol habsburško-nemške moči, da se na tem kosu naših mariborskih tal dvigne hram božji za pravoslavne naše someščane, sem prejel od prijatelja našega lista, ki živi daleč na jugu naše domovine, pričujoči članek. Smatram, da je vreden, da si ga preberemo tudi naši čitatelji:

Verska strpnost je zvesta spremljevalka vseh velikih duhovnih pokretov v širokih masah. Nasprotno pa je verska nestrpnost dete najmračnejših dob v življenju narodov in znak kulturne dekadence. Verska strpnost pomeni priznavanje in udeleževanje pozitivnih vrednot verskega čuvstvovanja, verska nestrpnost pa je zaslužnjevanje verskega čustva v grobi materializem, ki v svoji zadnji konsekvenci vodi do strahotne inkvizicije. V naši slovenski zgodovini dvignila je visoko glas verske strpnosti slovenska reformacija, ki je udarila trajne temelje slovenski knjigi in slovenski kulturi sploh. To je bil mogočen in blagodejen odmev duhovnega presnavljanja nemških množic, ki je s svojo moralno silo zajel tudi takratno slovensko inteligenco. Ali, to je bil samo bežen pojav, ki je končal s katoliško reakcijo. Poslej celih 300 let vse do današnjih dni v slovenskem kulturnem življenju ni bilo zunanjih verskih vplivov.

Sele z rojstvom naše narodne države je versko življenje slovenskega naroda zopet izvalovilo, topot ob neposredni dotiki s pravoslavjem. Ta prvi dotik je bil podoben udarcem valov ob nepremagljivo skalnato obalo. V kulturni zgradbi slovenstva sploh ni eksistirala zavest, da nedaleč njegovih meja bratski živeli veruje v istega Boga in priznava ista verska in moralna načela. Katoličizem pri nas dotlej ne samo ni poznal verskih trenj, nego je po svoji koncepciji bil sam sebi syrha, ki se mu morajo, podrediti vse druge vrednote, pa tudi narodna misel. Pravoslavje pa je nasprotno v jugoslovanski državi doživelo zmagoslavni konec stoletnih borb z islamom, ali je na drugi strani postalo sinonim s srbsko narodno zavestjo, slično kakor se je pri Poljakih katoliška zavest zljala v eno z narodno. V narodnostnem oziru je bila tedaj katoliška koncepcija preširoka, a pravoslavna preozka za skupni okvir. Naravno, da je iz te miselne razdvojenosti nastalo mnogo zablod, ki so zlasti zastrupljale naše politično življenje in dovedle do težkih moralnih potresov, obojestranskega nezaupanja in sumničenja.

Naš jezik

Nemški izrazi v slovenščini. Raznih spakedrunk imamo v našem jeziku še precej in so ena izmed še živih posledic našega bivšega političnega suženjstva. Vladajoč političen in gospodarski položaj Nemcev, ki so ga znali ti sijajno izrabiti za kupovanje in pridobivanje duš med našimi ljudmi, je vplival kvarno tudi na našo materinščino. Dejstvo je, da smo v svoji dobrodušnosti in vsled premlačne narodne zavednosti prevzemali od Nemcev poleg raznih tovarniških, tehničnih in drugih izdelkov tudi nemške izraze za te reči. Res je pa tudi, da za podobne izdelke nismo imeli takoj pri roki domačih izrazov in smo bili radi tega prisiljeni posluževati se tujih besed. Ta razvada živi še sedaj, čeprav v zmanjšani meri. Zlasti po svetovni vojni je naš jezik obogatel in ima zdaj že za najnovejše pridobitve na raznih poljih vede, znanosti, umetnosti, tehnike itd. lepe slovenske izraze. Tako je prav, tako zahteva naš ponos. Moramo pa seveda vse te nove besede spraviti med ljudi in jih med njimi udomačiti, da bodo zlasti v novem, mladem rodu opustili ne potrebne, za nas sramotne nemške izraze in se oprijeli lepih domačih, sloven-

do težkih obtožb in še težjih obračunavanj. Dovolj je navesti samo julijski pokolj l. 1928 v Narodni skupščini. Toda polagoma so se strme obale naše nestrpnosti mnogo znižale, a tudi vehementnost borbenega vala srbskega pravoslavja razblistala se je in liki blagodejni rosi poškopila brazde slovenske kulture. Samo simbolično naj povdarimo, da danes ob sodelovanju vsega slovenskega naroda klijajo veličastna pravoslavna svetišča. V njih se, morda še več ali manj podzavestno, klanjamo oni resnično veliki kulturi, ki je ustvarila večno lepe srbske zadužbine, počenši od srednjeveške Žiže pa do Oplenca današnjih dni. Ti in še mnogi drugi znaki kažejo, da sta slovenski katoličizem in srbsko pravoslavje našla svoj duhovni stik.

Ni dvoma, da ta razvoj mora iti še dalje in zajeti tudi one pokrajine naše države, kjer takšnega notranjega stika še ni, kjer si stojijo nasproti še vedno dvojne na videz nezdružljivih miselnosti. Vendar pa se tudi tam odpirajo vidiki, ki nas navdajajo z rešničnimi upi za bodočnost. Nedavno so v neki zakotni bosanski vasi kraj Sarajeva prebivalci vseh treh ver skupno zgradili — muslimansko mošejo. V neki drugi vasi v Posavju se je zgodilo še nekaj več, nekaj, kar nam proža povsem drugo predstavo o zemlji, ki jo iz ust politikov poznamo kot zemljo razbesnelih verskih strasti. Zgodilo se je pred kratkim, da so pravoslavni kmetje s cvetjem in slavoloki sprejeli katoliškega nadškofa, ki je prišel birmovat, in pravoslavni duhovnik ga je pozdravil z navdušenimi besedami o bratstvu med Srbi in Hrvati, med pravoslavni in katoličani, a katoliški dostojanstvenik je s solzami v očeh odgovoril z enako toplimi besedami in bratskim poljubom. Koliko resnične srčne kulture odkriva ta gesta priproštih kmetov. Njihov svetel vzgled mora postati zvezda vodnica odgovornim krmarjem naše domovine. Naj pšenica, ki so jo pravoslavni kmetje sipali pred noge katoliškemu pastirju in jo je on blagoslovil, požene kali resničnega, v srcih zasidranega bratstva. Za nas vse pa velja, kar je ob tej priliki pravoslavni svečenik spregovoril: »Ono, kar leži v globini duš našega naroda, to je medsebojna ljubezen in resnično čuvstvo bratstva in edinstva in verujem, da se nikoli ne bi dogajala dejanja, ki nas žaloste, če bi naša inteligenca bila sposobna čitati in razumeti ta resnična narodna čuvstva in če bi jim sledila.«

Naj bi tudi novo pravoslavno svetišče v Mariboru poleg naših katoliških cerkvâ postalo simbol teh čustev bratstva in edinstva!

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935

Gospodarska življenja

Rentabilnost naših železnic. Zagrebška revija »Ekonomet« je objavila podatke o dohodkih posameznih železniških direkcij v Jugoslaviji. Po teh podatkih so značali v proračunskem letu 1934-35 dohodki (v milijonih Din) direkcija v Beogradu v potniškem 136,4, v blagovnem prometu 302,5 ali 23,3% od vseh dohodkov, v Ljubljani 95,6 v potniškem in 348,1 v blagovnem (23,5%), v Sarajevu v potniškem 41,9, v blagovnem 119,2 (8,5%), v Subotici v potniškem 78,8, v blagovnem 250,6 (17,5%), v Zagrebu 137,7 v potniškem in 370,2 v blagovnem prometu ali 27,2% od vseh dohodkov. Na posamezna ravnanjstva železniških prog odpade: beograjsko 2624,1 km, ljubljansko 1146,8, sarajevsko 1465,2 km, subotičsko 1900,1 km in zagrebško 2189,9 km. Rentabilnost 1 km proge znaša torej: v ljubljanski direkciji 173,41 v beograjski 167,279 in v sarajevski direkciji 110,012 Din. Železnice torej nesejo največ v dravski banovini. Rentabilnost železnic v Sloveniji je največja deloma tudi zaradi precejšnjega mednarodnega tranzitnega prometa, ki gre skozi Slovenijo.

Sportno gibanje

Veliki mednarodni lahkoatletski turnir v Mariboru

Službene objave OOLNP Maribor. Mladinske prvenstvene tekme, ki veljajo tudi kot pokalne tekme za pokal OOLNP Maribor se bodo vršile na naslednjem sporedu: 1. sept. 1935 SK Železničar:SK Maribor, 8. sept. SK Maribor:SK Rapid, 15. sept. SK Rapid:SK Železničar. Pri teh tekmovanih morajo klubi postaviti po dva reditelja in se mora tudi pobirati vstopnina, ki je določena po LNP Ljubljana. Vstopnice za te tekme se morajo dvigniti pri blagajniku okrožnega odbora Maribor. Obračun tekem se mora oddati najpozneje do prve seje OO. Mladinske pokalne tekme za »Jubilejni pokal ISSK Maribor« se vršijo po sledečem redu: 22. sept. 1935 ISSK Maribor:SK Železničar, 28. sept. SK Železničar:SK Rapid, 6. okt. SK Rapid:SK Maribor, 13. okt. SK Železničar:ISSK Maribor, 20. okt. SK Rapid:SK Železničar, 27. okt. ISSK

Ptujske novice

Požar na Dravskem polju. V nedeljo 25. tm. okrog 21. ure se je zopet zasvitalo nebo nad Dravskim poljem in sicer je gorelo pri posestniku Antonu Zupaniču v Hajdošah. K sreči je bilo mirno vreme, sicer bi bila lahko vsa vas v nevarnosti, ker so hiše krite večinoma s slamo. Zupaniču so zgoreli hlevi do tal, rešili so le z muko živino. Gasilec iz Ptuj, Gečeje vasi in Hajdine se je posrečilo požar omejiti in ogenj pogasiti. Škoda znaša približno Din 10.000 in je krita le deloma z zavarovalnino. Vzrok požara ni znan.

Smrtna kosa. V Kicarju je umrl posestnik Janez Gomza, star 67 let, v Ptuj pa Ivan Kozel, poštni zvančnik, star 61 let. — Blag jima spomin!

Kazen radi tatvine pluga. Pred ptujskim okrajnim sodiščem se je zagovarjal 35 letni Franc Skela, viničar iz Planjskega pri Majšpergu, radi tatvine. Obdolžen je, da je ukradel Franciški Šega, posestnika na Sp. Bregu, iz šupe na vinogradnem posestvu v Rodnem vrhu, popolnoma nov plug vreden 900 Din. Pri razpravi je obdolženec tajil, da bi bil ukradel omenjeni plug, trdi pa, da je iste ga kupil od neznanca za 1000 Din. Orožniki, ki so vodili preiskavo, so izvršili pri njem hišno preiskavo in našli navedeni plug, katerega je lastnica spoznala kot svojo last. Sodišče ni upoštevalo nje govega zagovora in ga obsodila na tri mesece strogega zapore in povračilo stroškov kazenskega postopanja. Glede

Naš sadni izvoz v Nemčijo. »PRIZAD« je stavil jugoslovenskim sadnim eksporterjem za izvoz v Nemčijo na razpolago kontingent od 25.000 metrskih stotov v razsutem stanju. Za ta kontingent se plača carina 4.50 mark za 100 kg na omejenih postajah Bodenbach, Lindau-Reutin, Passau, Oderberg in Salzburg. Za izvoz je potrebno pisмено dovoljenje PRIZADA. Do 31. decembra se lahko eksportira v Nemčijo 10.000 metrskih stotov jabolk, in sicer v zabojih. Za ta kontingent se plača 7 mark carine. Za vsako pošiljatev je potrebno fitopatološko soričevalo v smislu okrožnice od 25. julija. Za 100 kg izvoženih jabolk v razsutem stanju plača PRIZAD 30 dinarjev, za 100 kg v odprtih zabojih 75 dinarjev, in sicer mora tehtati vsak zaboj najmanj 40 kg.

Jugoslovenska-bolgarska trgovina. V prvih šestih mesecih 1935 je znašal skupni bolgarski uvoz 1.37 milijard levov, izvoz pa ravno toliko. Iz Jugoslavije je Bolgarija uvozila v omenjenem času blago v vrednosti 2,7 milijona levov, v Jugoslavijo pa je eksportirala blago v vrednosti 9,8 milijonov levov.

Maribor:SK Rapid. V nedeljo, dne 1. sept. se vrši v Čakovcu prijateljska tekma ČSK:Hašk in v Ptuj SK Rapid:SK Ptuj. Pozivajo se vsi odborniki Okrožnega odbora, da do prihodnje seje, t. i. 2. sept., oddajo svoje izkaznice.

Veliki mednarodni lahkoatletski turnir v Mariboru.

V nedeljo 8. septembra se bo vršil v Mariboru mednarodni lahkoatletski turnir, ki bo po pripravih sodeč največja revija lahkoatletov v našem mestu. Prireditelj SK Železničar je povabil na ta miting najboljših atletov iz naše države ter atletov iz sosednje avstrijske Štajerske in Koroske. Prišli bodo v Maribor atleti ljubljanske Ilirije L. ASK Primorja, zagrebškega Haška, Concordie in Maratona, SK Celta in Slavije iz Varaždina, KAK iz Gradca in KACA iz Celovca. Seveda bodo nastopili tudi mariborski klubovi, ki so prav v zadnjem času dosegli zavidljive rezultate. Tako bodo Mariborčani imeli priliko v teh tekmovanje najodličnejših atletov naše države in sosednje Avstrije.

odškodnine 890 Din pa je oškodovanka napotena na civilnopravno pot. Obsojeni Franc Skela je prijavil priziv radi krivde in kazni.

Kino. V soboto 31. tm. ob 20. uri in v nedeljo 1. septembra t. l. ob 18.30 in 20.30 se predvaja film Casanova XX. veka. Kod dodatek Foksov in Paramountov tehnik ter kulturni film ZKD.

Razne vesti

Iz učiteljske službe. V višjo položajno skupino je napredovala Stefanija Meličeva v Puščavi pri Mariboru.

Nova telefonska relacija. Proti OO ministrstvo je dovolilo, da se odpre telefonski promet na progi St. Ilj. - Strass. Pristojbina za trinitutni govor znaša 4,20 zlatih frankov.

Jugoslovenski - češkoslovaški kliring. Deželna banka v Pragi je do 23. t. m. izplačala češkoslovaškim izvoznikom, ki imajo terjatve v Jugoslaviji, do številke 70.012. Predujem na terjatve v Jugoslaviji odobri omenjena banka do številke 86.000.

Razstava izdelkov iz volne angorskih kuncev na letošnji jesenski veletržnici prireditvi od 5. do 16. septembra bo pokazala obiskovalcem, kaj vse se da napraviti iz volne teh kuncev. Angorska volna uživa svetovni sloves radi svoje izredne kakovosti in uporabnosti. Žal je pri nas reja teh kuncev šele v razvoju. Razstava bo prva te vrste pri nas.

Mariborske novice

Liubavna žaloigra na Pobrežju

Ključavničar F. Šnuderl je svoji ljubici zadal štiri smrtonevarne zabadljaje, ker mu je odpovedala ljubezen

Danes ob 2. uri zjutraj je prišel na tukajšnje policijsko ključavničar Franc Šnuderl iz Pobrežja in sam prijavil, da je zaklal na Pobrežju, Zrkovska cesta 38, svojo ljubico Nado J. ter jo pustil ležati v mlaki krvi. Dogodek se je izvršil takole:

Šnuderl je snoči ob 18. uri prispel z osebnim vlakom iz Beograda v Maribor. Šel je takoj na svoj dom na Pobrežje, da obiše svojo Nado, ki je pa ni bilo doma. Zato jo je na dvorišču počakal. Nado je prišla domov šele okoli polnoči. Odšla sta na vrt za hišo in sedla na klopico

ter se razgovarjala. Takrat pa mu je Nado odpovedala ljubezen. Šnuderl je to tako razburilo, da je brez besede potegnil nož in z njim zabodel Nado v vrat in trikrat v prsa. Nado se je zgrudila v mlako krvi smrtno nevarno ranjena. — Šnuderl je po dejanju pobegnil v mesto in se sam javil policiji, ki je nekaj časa nato dobila od orožnikov s Pobrežja obvestilo, da je Šnuderl dejanje res storil. Takoj so ga artirali in zaprli, Nado pa visi v tukajšnji bolnišnici med življenjem in smrtjo.

Društvom v mestu in na deželi!

Ponovno opozarjamo, da ne more, odkar je uveden davek na objavo raznih društvenih prireditev, veselice, tombol itd. noben list več objavljati takih naznanil. Zaradi tega so take novice plačljive. To smo povedali že ponovno, a še vedno prejemo iz mesta in dežele vsaki dan prošnje za objavo obvestil o raznih društvenih prireditvah, veselicah, tombolah itd., ki jih seveda ne moremo objaviti, ker ne vemo ali jih bodo naročniki plačali ali ne. Razen tega ima uprava z iztirjevanjem plačil za take novice skoraj vedno velike sitnosti in več stroškov, kakor znaša račun. Zato opozarjamo ponovno, naj se vse take objave pošiljajo upravi in pri tem že priloži odpadajoča taksa, ker bi drugače, ako se nam vsaj določene pristojbine na plačajo, ne mogli naročila izvršiti. Vse reklame in druge podobne objave, ki ne bodo plačane, se ne bodo objavile.

Uprava »Večernika«

Za mariborski spomenik kralju Ujeditelju

so darovali: Narodne šole, Murska Sobotica 300 Din, Hoče 271 Din, Slov. Bistrica 267 Din, Topolšica 205 Din, Sv. Rupert v Slov. gor. 200 Din, Pelnice 150 Din, Meščanska šola, Dol. Lendava 145 Din, Deška nar. šola, Studenci pri Mariboru 122,50 Din, Narodne šole, Beltinci 120 Din, Marija Snežna 108 Din, Reka 100 Din, Lehen na Pohorju 90 Din, Laporje 81 Din, Sv. Boltenk na Kogu 80 Din, Kančevci, Prekmurje 62 Din, Črešnjice, p. Vojnik 56,75 Din, Križevci pri Ljutomeru 50 Din, Zreče-Konjice 50 Din, Št. Vid-Grobelno 50 Din, Krai. šolski odbor, Krčevina 50 Din, Narodne šole, Moravec, p. Martjanci 48 Din, Motvarjevci, Prekmurje 48 Din, Pečice 47 Din, Kobilje, p. Dobrovnik 46 Din, Krupljinik, Gor. Lendava 44 Din, Moščanci, Mačkovič 42 Din, Sv. Martin p. Vurberg 40 Din, Vrata-Muta 34 Din, Št. Ilj pod Turjakom 33 Din, Strukovci — Prekm. 30 Din, Sv. Jošt na Koziaku 25 Din, Sv. Tomaž pri Ormožu 20 Din.

Pravoslavna cerkvena dostojanstvenika čestitata. Ob priliki slovesne blagoslovitve začetnih del pri gradnji pravoslavne cerkve na Jugoslovanskem trgu je poslal patriarh Varnava iz Sremskih Karlovcev tukajšnji pravoslavni cerkveni občini naslednji brzojav: »Na Vaš trud in vse Vas prizivamo blagoslov božji.« Zagrebški metropolit Dositej pa je poslal naslednjo brzojavko: »Hvaležen sem Gospodu Bogu na njegovi sveti milosti. Srčno čestitam k začetku dela. Naj pomaga sv. Lazar radi svetosti svojega imena. Vsem pošiljam blagoslov.«

Koncert v mariborskem mestnem parku. Mariborska mestna godba priredi v četrtek, dne 29. tm. ob 8. uri zvečer v mestnem parku koncert s popularnim sporedom. Dirigent: Koudelka.

Pomota je nastala v včerajšnjem poročilu o blagoslovitvi začetnih del pri gradnji spominske cerkve Lazarice. Mestnega poveljnika je zastopal polkovnik Gjoko Petrovič, komandant tukajšnjega okruha.

Bela žena. V Slovenski ulici 40, je preminula v starosti 72 let Katarina Polančič. Žalujemo naše toplo soznanje!

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Danes sredi premiera veseloigre
„Uživaj življenje“
 V glavni vlogi operni pevec Leo Slezak, Soigralski Ida Wüst, Wolfgang Liebeneiner in Dolit Kreisler. V soboto 31. avg. otvoritev nove sezone z velefilmom
„Pot v srečo“
 Pavl Hörbiger in Luise Ulrich

Vsem, ki so se me spomnili ob moji osemdesetletnici, izrekam iskreno zahvalo. Fran Ratej, Dušanova 10.

»Pod kraškimi latnikom« je naslov prireditvi Nanosa, katera bo v nedeljo pri Grmeku v Studencih. Spored je zelo zanimiv in bogat. Pridite!

Ekurzijo v Rogaško Slatino prirede v nedeljo dne 1. septembra trgovski nastavljenici iz Celja in Maribora. Vožnja z avtobusom tja in nazaj približno Din 30.—. Prijave za Maribor sprejema tajnik Pomočniškega odbora tov. Domiter, Glavni trg 24.

Gledališke novice. Uprava tukajšnjega Narodnega gledališča nam je sporočila, da je za prihodnjo sezono angažirala gđ. Branko Rasbergerjevo. Tudi je uprava napravila dogovor z mladim nadarjenim režiserjem Petrom Malcem, ki bo zrežiral na našem odru nekaj pomembnih odrskih del. Gđ. Branka Rasbergerjeva si je s svojimi dosedanjimi nastopi na tukajšnjem odru pridobila splošne simpatije občinstva.

Mariborski firbec. Z mestnim avtobusom se je včeraj popoldne odpeljala skupina mariborskih sportnikov v Gradec, kjer so prisostvovali prijateljski nogometni tekmi med Austrio (Dunaj) in Prihod znanstvenikov v Maribor. Prihodnji teden se pripeljejo v Maribor udeleženci VI. mednarodnega izleta arheologov, ki si bodo ogledali mariborske in okoliške zanimivosti. Mariborsko Muzejsko in Zgodovinsko društvo pripravljata odličnim gostom prirčen sprejem.

Grajsko stopnišče. Zaradi zaščite dragocenih skulptur, ki krasijo grad, je nameravala mestna občina mariborska zapreti dohod v grad z Grajske ulice. Ker pa ni drugega primernege dohoda, se to ni moglo izvršiti, pač pa se bodo sedaj dragocene skulpture i. gi okraske zaščitili s posebnim strokovnjaško izvedenim opaženjem in mrežnim zavarovanjem.

Na prihodnji občinski seji ki bo predvidoma sredi prihodnjega tedna, bodo razpravljali med drugim tudi o predlogu mestnega socialpolitičnega oddelka o uvedbi posebne socialne doklade. Omenjeni predlog se je sestavil radi slabšega uspeha letošnje Pomožne akcije. Tudi se bo na tej seji razpravljalo o predlogu Mestnega podjetja glede prodaje posestev v Bresternici.

Mestna občina prodaja. Kakor znano, je mestna občina mariborska iz opeke podrte Turkove hiše na Pobreški cesti postavila v Dalmatinski ulici dve stanovanjski hiši, ki jih sedaj proči. Zanimanje za omenjeni hiši je izredno živo, no ter je povpraševanje od strani interesentov na dnevnem redu.

Licencovanje bikov. Dne 20. septembra 1935 se vrši ob 8. uri na sejmišču v Mariboru licencovanje bikov za mesto Maribor. K licencovanju se morajo prignati vsi biki v starosti nad 15 mesecev brez ozira na pasmo in tudi vsi že licencovani. Kdor ne bi prignal za plemenjenje določenega bika, je podvržen kazni.

Kolonija Jadranske straže iz Mladinskega doma viteškega kralja Aleksandra I. Zeditelja iz Bakra se vrne v petek dne 30. avgusta t. l. z vlakom, ki prihaja v Maribor ob 1/4 na 12. Vsi oni, ki so poslali svojo deco v to kolonijo, se s tem pozivajo, da pridejo na kolodvor, da prevzamejo otroke od vodstva kolonije.

Uvedba nedeljskih in prazniških povratnih vozniških kart na železnici po polovični ceni. Tujskoprometna zveza za bivšo Mariborsko oblast (Putnik) v Mariboru nam sporoča, da se uvedejo z veljavnostjo od 31. avgusta t. l. na progah naših državnih železnic, nedeljske in prazniške povratne vozne karte. Iste veljajo za drugi in tretji razred potniških vlakov ter znaša popust 50% normalnih vozniških cen, za otroke od 4. do dovršenega 10. leta pa 75%. Ugodnost velja za vse relacije od 6 do 250 km. Vožnja tja se lahko nastopi ob sobotah ali dnevih pred prazniki ob 12. uri in mora biti izvršena v nedeljo ali praznik najkasneje do 24. ure. Vožnja nazaj se lahko izvrši od sobote ali dneva pred praznikom 20. ure do ponedeljka ali dneva po prazniku 12. ure. Ako pade nedelja in praznik ali več praznikov skupaj, tedaj se potovanja lahko nastopi dan pred praznikom ob 12. uri, povratek pa mora biti izvršen do ponedeljka ali dneva po zadnjem prazniku 12. ure. Prekinitve vožnje ni dopustna. Posebne določbe veljajo za slučaje, če izletnik izstopi na drugi in ne na prvotni namembni postaji, ali če se vrne po drugi poti na postajo, iz katere je odpotoval, nadalje za slučaje, če vrnitev še ni izvršena ob 12. uri v ponedeljek ali na dan po prazniku itd. Za take slučaje stojijo biljetarne »Putnik« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, v Celju, Aleksandrov trg in Rogaški Slatini, kakor tudi ekspoziture v Št. Ilju, Gornji Radgoni, Dravogradu in Mariboru gl. kol. z natančnimi pojasnili vedno brezplačno na razpolago.

Obračunavanja na dnevnem redu. Posestnika Štefana Vidmarja iz Kovačevasi pri Slov. Bistrici sta napadla neznana moška ter mu s koli prizadajala hude poškodbe po ramah in hrbtu.

Mariborski živalski sejem. Na včerajšnji živalski sejem je bilo prignanih skupaj 620 komadov, in sicer 12 konjev, 20 bikov, 160 volov, 413 krav in 15 telet. Povprečne cene so bile sledeče: Debeli voli od 3 do 3,50, poldebeli voli 2 do 2,50, voli za rejo 2 do 2,25, biki za klanje 2 do 2,50, glavne krave debele 2,25 do 2,75, plemenske krave 1,25 do 1,75, krave za klobasarje i. do 1,25, molzne krave 2,25 do 2,50, breje krave 2,25 do 2,50, mlada živina 2,50 do 3, teleta pa od 3 do 4 dinarjev za kilogram žive teže. Mesne cene so bile naslednje: Volovsko meso I. vrste kg 8 do 10, II. vrste 6 do 8, meso bikov, krav in telic 4 do 6, teletina I. vrste 8 do 10, II. vrste 4 do 6, svinjsko meso sveže 8 do 14 dinarjev.

Današnji »mali trg« je bil še precej dobro založen. Kmetje so pripeljali 7 vozov zeljnatih glav, kumarce in čebule, 4 voze kurilnih drv ter 21 vozov hrušk, jabolk, sliv, češpelj in grozdja. Cene so bile nizke, in sicer so prodali krompir po 3 do 4, paradižnike od 2 do 4, zeljnate glave od 0,50 do 2,50, hruške in jabolke po 3 do 4, grozdje po 5 do 10, breskve 8 do 10, češplje 3 do 5 dinarjev za kg.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.
 17. dan zrebanja d. l. razredne loterije 5. razreda XXX. kola, dne 27. avgusta so bili izžrebani sledeči šifitki:

Din 20.000	59148	60164			
Din 10.000	10483	11968	19291	36719	66606
Din 8000	7482	7808	21165	21241	33995
37277	27139	42919	48529	61932	63783
69358	71915	73742	81174	81570	82444
86931	98540				86846
Din 6000	25314	26627	44175	48339	58274
82652	94185	94673			
Din 5000	7723	31826	35701	35756	43266
48898	56280	68727	75678	77577	84391
86214	88035	88821	93457	99027	
Din 3000	7359	14626	16832	17372	21080
22383	24367	24533	24915	25952	33454
40527	40782	47938	51910	59939	61731
62406	63266	64363	66652	75696	81043
81345	82245	89932	94553		
Din 2000	6839	6893	14132	14111	16783
19483	27479	29309	29385	43298	45009
45061	45623	67205	75786	79186	81486
82698	89794	92577	94890	95743	

BANČNA POSLOVALNICA BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

Dober vozač naj vedno misli na troje:
 prisotnost
 spretnost in..

Kiki bonbon

IZDELEK: »UNION«, ZAGREB.

Zle posledice. Že pred več dnevi si je v Ribnici na Pohorju pri slamoreznici poškodoval desno roko 10letni posestniški sin Oto Praprotnik, toda za neznatne rane se ni nihče brigal in praske so pustili v nemar. Včeraj pa je dečku pričela roka zelo otekati in morali so ga nemudoma odpraviti v mariborsko bolnišnico.

Neroden je bil. Josip Radič, 25 letni poslovođa v Polskavi, je bil včeraj popoldne pri žaganju drv tako neroden, da mu je žaga zelo močno obrezala prste desne roke in je radi tega moral iskati pomoči v mariborski bolnišnici.

Surov napad. Preteklo nedeljo je neznan moški v Jakobskem dolu brez vsakega vzroka napadel posestnika Dominika Vudlerja in ga udaril s kolesno salko po desnem očesu, da mu ga je zelo hudo poškodoval. Poškodovanca so prepeljali v tukajšnje bolnišnico.

Padeč 3letnega otroka s kolesa. Ko je včeraj popoldne peljal raznašalec kruha Pšaj s Pobrežja svojega 3 letnega sinčka Stanka na kolesu, se je otroku zapletla roga v prednje kolo, kar je bilo za oba usodno. Oče in sinko sta padla s kolesa in malček si je pri tem zlomil desno nogo. Zdravi se v tukajšnji bolnišnici.

Povožena. Ko je hotela 28letna viničarka Genovefa Kocbekova iz Ploderšnice v Maribor, jo je na državni cesti v bližini Sv. Lenarta povozil neki kolezar, ki se je z vso silo zaletel vanjo. — Kocbekova je obležala nezavestna ter zadobila tako težke notranje poškodbe, da so jo morali prepeljati v bolnišnico.

Nesreča rokoborca. Včeraj zvečer se je vršila vaja rokoborcev v telovadnici IV. deške osnovne šole v Gosposvetki ulici. Ob tej priliki se je pripetila usodna nesreča. Ko sta se sprijela katec Matija Volf in Niko Čokan, je slednji Volf tako nesrečno prijel in vrgel, da si je Volf zlomil hrbtenico. Zelo nevarno poškodovanega rokoborca so poklicani reševalci nemudoma prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Čigavo je kolo? Orožniki s Teznega so včeraj zvečer našli ob pokopališki zid prislonjeno še dobro ohranjeno kolo znamke »Puch« z evidenčno številko 31877. Orožniki sumijo, da izvira kolo iz kake tatvine zato poizvedujejo za pravim lastnikom.

Na motornih kolesih skozi Afriko

Pretekli petek dopoldne so startala na Dunaju tri motorna kolesa znamke Puch, ki bodo prevozila vso Afriko. Vodja ekspedicije, ki ima razen sportnega tudi znanstveni namen, je inž. Josip Pöhmer. Njega spremlja njegova žena, učiteljica Krenek in Schott, mehanik Klemm ter znanstvenik prof. Slanar. Ekspedicija je pod pokroviteljstvom avstrijskega Touring-kluba in uživa podporo avstrijskega prosvetnega ministristva.

Pota ekspedicije vodijo iz Dunaja do Genove, kjer se vkrcajo na ladjo, ki jih bo prepeljala v Kapstadt. Od tam se bodo z motornimi kolesi vozili do Drakensevih planin ter preko Johannesburga do vodopadov Viktorije. Po vzpetju na Kilimandžaro (6200 m) bo ekspedicija nadaljevala pot skozi Krügerjev nacionalni park proti severu. Ali bodo nadaljevali pot iz Jube do Kaira, ali odtod preko belgijskega Konga do Alžira, pa je odvisno od politične situacije.

Po izjavah, ki jih je dal prof. Slanar zastopnikom tiska bo ekspedicija preučila geomorfološke, meteorološke in klimatične odnošaje. Napravile se bodo tudi druge preiskave, ki se bodo tudi filmale (2000 m filma in 4000 slik). Praga, ki jo bo ekspedicija prevozila, znaša okrog 15.000 km. Ekspedicija se bo vrnila pred vidoma v mesecu marcu 1936

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Seveda, gospod Borlak. Bodimo veselji! Še dosti bo mladosti in še dosti ljubezni.«

»Izvrstno!« je vzkliknila Danica. »Počasi prihajaš na pravo pot. Na zdravje tvojemu pametnemu spoznanju!«

»In novi mladosti, novi ljubezni!« je vzkliknil slikar.

»Na zdravje življenju!« je zaključil Martine.

Prav tedaj se je na vratih prikazala hrušniška četvorica. Sida se je ozrla; njen pogled se je srečal z Danilovim. Pa samo za odstotek trenutka. Potem se je obrnila k slikarju, dvignila čašo, trčila z njim in jo izpila do dna.

»Man liebt nur einmal...« se je znova oglasil tenorist.

»Tiho, nemčur!« je zakričal Borlak.

»Tiho!« je ponovilo več glasov.

»Kdo je nemčur?« je vprašal pevec in izzivalno vstal.

»Kdor poje nemški.« mu je odgovoril za hrbtom Branko Kasjak.

»Tu je nočna kavarna in popevke so mednarodne.« je ugovarjal nekdo. »Zakaj se niste razburjali, ko je gospodična pela italijanski?«

»V slovenskem Mariboru se poje slovensko.« je odzval Branko.

»Bravo!«

»Čest sem tu, kakor vi.« je ugovarjal pevec. Lahko pojem kar hočem!«

»Tako je.« je pritrdilo njegovo omizje.

»Bomo videli.« je vzkliknil Branko in se postavil v izzivalno pozo.

»Vrzite ga ven!« je odzval nekdo.

»Koga? Mene?« je planil tenorist.

»Tebe, da.« je pritrdil črnolasec pri časninarski mizi.

Pevec se je zagnal z izproženo pestjo proti njemu, a debeluh ga je prestregel in stnil v podbradek, da se je opotekel. Gosti so planili kvišku. Nastalo je kričavo prerivanje in prerivanje. Branko in Soršak sta priskočila k časninarjem. Vrsta se je zgrabila tenorista in porivala proti vratom. Zaropotali so stoli, začeli so čaše. Tedaj se je pojavila sredi prerivajočih se gostov kavarnarica in mirila, toda pevec je moral ven. Debeluh pri časninarski mizi je zgrabil kozarec, ga v roki strl in se porezal, da je brizgnila kri po belem prtu. Dolgin je iztegnil desnico in si popravlil lase. Črno lasec je iskal vode in obvezo. Okoli mize so se zbrali radovedneži.

»Zdravnika!«

»Kje je zdravnik?«

»Kje je zdravnik?«

»Kje je zdravnik?«

»Kje je zdravnik?«

»Kje je zdravnik?«

»Kje je zdravnik?«

Dr. Frangež se je preril skozi gnečo ter izpral in obvezal časninarju roko. Potem se je kavarna pomirila. Igralec, ki je prej pobegnil v prvo sobo, se je vrnil h klavirju. Nekdo je intoniral »Gorčez izaro...« Hrušničani so sedli k izpraznjeni mizi nemčurske družbe. Veselo razpoloženje se je vrnilo. Tržačanka je pela »Creolo« po hrvaškem besedilu:

Samo tebi dat ću sve,
samo tebi vse...

Sida ni pogledala zdravnika; pozdravila se je samo z Jasno, Brankom in Soršakom. Potem se je naslonila na Borlaka in zapela z zvonkim glasom neko razposajeno popevko. Postala je živa in razposajena kakor še nikoli. Bila je središče vse zabave. Plesala je z Borlakom, Brankom, Martincom in vzemi, samo Frangežu se je izmikala, dasi se je očito trudil, da bi se ji približal. Gosti so se pomešali. Časninarji so prisledli v kot h klavirju in Martine je naročal buteljke vina in šampanjca.

»V slovenskem Mariboru bomo peli naše pesmi!« je kričal že opiti Branko. »Preč s tujo navlako! Enodnevné bedarije, solzave osladnosti. Končno se moramo že enkrat zavedati, da smo narod, ne čreda hlapcev. Kdor je slovenskega rodu, bodi Slovenec! Naloga zavednih nevest in žen je, da spreobrnejo svoje

ženine in može. To pričakujemo od njih. sicer jih za nas sploh več ne bo.«

»Tako je!« je vzkliknil dolgin.

Sida je razumela, da so bile te Brankove besede izgovorjene na njen naslov, pa se zanje ni zmenila. Zapela je samo koroško:

Slovenska mat' me je rodila...

»Živijo!« je zaploskal Branko. Drugi so se mu pridružili. Le dr. Frangež je molče strmel pred se in pil... Potem je zagrabil prazno čašo ter jo zagnal ob tla. Črepinje so zažvenketale. Dolgin mu je sledil, potegnil potem iz žepa samokres in si ga nastavil na sence. Sida mu ga je bliskovito izvila iz roke in vstala:

»Vi nimate poguma, jaz ga pa imam...«

»Sida!« je kričnil zdravnik in planil proti njej. Njegova močna roka je stisnila njeno tako krepko, da ji je orožje v hipu zdrknilo na tla.

Vzravnila se je, izločila prsa, dvignila glavo in dejala cinično:

»Ne bojte se, gospod, nisem mislila zares. Zaradi takih se Sida Silanova ne strelja.«

»Sida...« je zadeto zaprosil zdravnik.

»Pojdimo!« je rekla Sida. »Tu je zrak premalo čist.«

Mi pa ne gremo dam', je zadeklamaral črnolasec.

Martine je plačal in vstal.

(Se bo nadaljevalo.)

Debele in drobne po vsem svetu

Taine opičje narave

OPICE SO NAJPREFRIGANEJŠE MED ŽIVALMI IN SE VISOKO DVIGAJO NAD DRUGE SESALCE.

Opice so živali, ki zanimajo stare in mlade, vendar pa ni z zanimanjem združena istotolikšna simpatija. Če pride ciganka s tamburinom in opico, ji poklonimo dar zaradi opice. Ko je bil na letošnjem Mariborskem tednu opičnjak, v katerem so skakale opice, se je pred njim trlo mlado in staro. Kar nas privlači k njihovim kletkam, so njihove vešele igre in komične prepirke, a tudi njihove spretno umetnije, ki jih ne moremo primerjati niti z dresuro. Na drugi strani pa občudujemo njihovo podobnost s človekom. Nikjer v živalskem svetu ne srečavamo tako izrazite obrazne igre, tako človeške oblike ušes in rok, njihova priložnostna pokončna hoja, zlasti ples, pa nas prepričuje glede marsičesa.

Na svetu med nami je mnogo ljudi, ki so jim opice zelo nesimpatične. Beseda »opica« je navadna žaljivka. Vedno izraža nekaj negativnega, manj vrednega, hudobnega, grdega in ničemurnega. Opica ni nikjer v literaturi dobra vzornica in ne krasi, kakor druge živali, grbov.

Opičje igre.

Pa poglejmo malo v duševno življenje opic. Opice sicer nimajo nam podobnih duš, vendar nam igre mladih opic nudijo dober vpogled v njih »duševnost«. Presenečajo nas predvsem z najrazličnejšimi igrami, ki so lastne mlademu in starem opičjemu rodu. Prav v različnosti iger prekaša opica vse druge živali in to zaradi tega, ker ima tako edinstveno zanimanje za vse dogodke svoje okolice, četudi nimajo za njo direktnega življenjskega pomena. Razen iger pa jo še nekaj dyga nad ostale sesalce. To je skakanje, plezanje, plesanje, dirkanje, igračkasto eksperimentiranje in drugo. Zanimive so ngotovitve nekega nemškega prirodopisca, pri opazovanju javanskih maka-

kov, ki so se igrali ure nepretrgoma in se niso pri tem utrudili. Če je pri tepežu, ki je bil podoben »ravsanju« zdravih dečkov, nastala slučajno pavza, so posamezni še vedno skočili s čudovito hitrostjo. Vse njihove igre se prekinejo le slučajno. Ena med opicami najde košček papirja ali knjigo in že prične »eksperimentirati«, kar je pri opicah sploh priljubljena navada. Celo trd karton ne vzdrži. Potaplja ga v vodo in obdeluje z rokami tako dolgo, dokler ga ne raztrga. Šimpanzi obešajo nase najrazličnejše stvari in reči in so v tem podobni ničemurnim ljudem.

Opica ni papiga ali škorec.

Kolikor se opice v igri dvigajo nad druge živali, tako malo se morejo postavljati s svojo »govorico«. Učenjaki, ki so se dolga leta bavili s studijem živalskega »jezika«, so se morali prepričati, da ni niti najmanjšega napredka med nižjimi in višjimi opicami. Niti pri orangutanah, gorilah in šimpanzih niso mogli izslediti nastavka kakšne besedne tvorbe, ki bi spominjala na človeštvo. Mi mogrede naj omenimo, da so se izkazale vse iz Amerike prihajajoče vesti o opičjem »jeziku« za zmoto in če beremo, da skušajo tam vzgojiti mlade šimpanze skupno z otroki, da bi se z njimi naučili govoriti, moramo smatrati, da je ta polizkus že vnaprej ponarečen. Opica nam reč ni sposobna, da bi posnemala govorjenje kakor papiga ali škorec.

Na počitnicah.

Vremenske napovedi v vašem občinskem uradu so vedno ugodne, čeprav lije.

Župan: Eh, veste naše olupševalno društvo dela, kar more.

Poglej, možiček,

kako je bilo prav, da si me tedaj poslušal in si se zavaroval za življenje. Zavarovana vsota Din 50.000.—, ki so nam jo zdaj izplačali, nam bo prav prišla, tako da bomo preživljali svoje stare dni mirno in brez skrbi.

3685

Zivljenska zavarovanja sklepata strokovno:

Anton Jaré
glavni zastopnik

Franjo Kuzmič
uradnik Centrale

zavarovalne zadrage »CROATIA«

Maribor, Stolna ul. št. 1/I.

Telefon 23-37

MESTNO POGLAVARSTVO MARIBOR
X. števil. 16023/3339 — 1934.

Zgradba deške meščanske in dekliške ljudske šole v Magdalenskem predmestju.

Maribor, dne 27. 8. 1935.

RAZGLAS

Mestno poglavarstvo Maribor razpisuje težaška, zidarska, železobetonska in tesarska dela za zgradbo nove deške meščanske in dekliške ljudske šole v Magdalenskem predmestju. Ponudbe se morajo oddati najkasneje 9. septembra 1935 do 11. ure na mestnem poglavarstvu. Ponudbe morajo biti zapечатene ter kolkovane po § 9 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. marca 1932, Služb. Nov. br. 70-XXIX z dne 26. marca 1932. Kavcija v iznosu 5% od ponujene vsote se mora vložiti pri mestni blagajni mariborski do 10. ure 9. septembra 1935 v vrednotah, ki jih sprejme mestna blagajna. — Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobijo proti plačilu napravilnih stroškov v mestnem gradbenem uradu, H. nadstr., soba števil. 2, počenši s 30. avgustom 1935.

Predsednik: Dr. Lipold, I. r.

3714

Mali oglasi

Službo išče

ŠIVILJA POMOČNICA
išče nameščenja. Mirka Petek, Slovenska Bistrica 3713

Razno

DVA DIJAKA
nižješolca se sprejmeta v popolno oskrbo. Strogo nadzorstvo, prvovrstna prehrana. Maribor, Maistrova ul. 17-II, vrata 9. 3718

DIJAKINJO

sprejme v polno oskrbo prof. rodbina. Nadzorstvo in klavir. Vprašati pri upravl. lista. 3716

DIJAKA ALI DIJAKINJO
sprejmem na ceneno hrano in stanovanje. Klavir na razpolago. Trg svobode 6-III, desno. 2705

BRZOJAV!

Danes prispelo sveže morske ribe, serviram rakov rizoto, razne fine ribe na rešetki. Gostilna Vicek, Rotovž. 3711

TRI GOSPODE

ali gospodične vzajem na stanovanje z vso oskrbo. — Meljska c. 38. 2709

Prodaj

BRANJARILJA
radi boleznj počeni na prodaj. Taborska ul. 2. 3710

KDO ŽELI IEDILNICO
v solidni izdelavi za Din 3700, 4500, 5300, naj se potruditi k Novaku, Koroške 8, Vetrinjska 7. 3706

ODPADKE ŽELEZA.

kovine, litine ter vsakovrstne stroje kupuje in prodaja po najvišjih dnevnih cenah vsako množino. Justina Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. 3704

Stanovanje

Iščem za gimnazijca 5 šolca STANOVANJE
eventuelno z zajetkom proti instrukciji ali plačilu. Naslov v upravi »Večernika«. 3708

Sobo odda

PRAZNO ALI OPREMLJENO SOBO
oddam. Koroška c. 27. 3717

SOBO
v vili pri parku oddam takoj. Trubarjeva 11-i. 3715

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!